

Siseministeerium
info@siseministeerium.ee
Pikk 61
15065, Tallinn

Teie 16.02.2026 nr 1-6/3378-1, SIM/26-0207/-1K1

Meie 21.03.2026 nr 2-3/1063-1

**Vastuskiri Vabariigi Valitsuse määruse
"Nõuded varjendile ja varjumisplaanile,
varjumiskoha kohandamise põhimõtted ning
varjumisplaani koostamise kord" eelnõu kohta**

Esitasite kooskõlastamiseks Vabariigi Valitsuse määruse "Nõuded varjendile ja varjumisplaanile, varjumiskoha kohandamise põhimõtted ning varjumisplaani koostamise kord" eelnõu. Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium on eelnimetatud eelnõu ja seletuskirjaga tutvunud ning kooskõlastab eelnõu järgnevate märkuste ja ettepanekutega:

1. Eelnõu § 12 lõikes 1 sätestatakse, et varjendis kasutatavad kohtkindlad seadmed ning avatäited ja läbiviigud peavad olema toodetud ja sertifitseeritud varjendis kasutamiseks ning omavahel süsteemina ühilduma. Juhime tähelepanu sellele, et kui sertifitseerimiskohustus ei tulene Euroopa Liidu õigusest ja see on riigisisene nõue, siis tuleb sellest direktiivi 2015/1535 teavitusprotseduuri raames teavitada Euroopa Komisjoni ja teisi lepinguriike. Palume ka seletuskirjas selguse huvides välja tuua konkreetsed näited, kus ja millise asutuse juures on Eesti ettevõtjatel võimalik vastavaid seadmeid sertifitseerida.

2. Kehtestada mõistlik üleminekuaeg, et anda ettevõtjale realistlik ajaraam uute nõuetega kohanemiseks.

Eelnõuga ei nähta ette üleminekuaega. Mõistlik üleminekuaeg võimaldab uute nõuetega kohaneda ning vältida ebaproportsionaalset halduskoormust. Määrusega kehtestatakse varjenditele ja varjumiskohtadele uued tehnilised ja korralduslikud nõuded, millega ettevõtjatel ja projekterijatel ei ole varasemast praktikast piisavat kogemust. Üleminekuaeg peab tagama kõigile realistliku ajaraami uute kohustuste hindamiseks, investeeringute kavandamiseks ja elluviimiseks. Kuna menetluskoormus kasvab ka avalikul sektoril (KOV-id ja Päästeamet) võimaldab üleminekuaeg pädevatel asutustel kohandada oma tööprotsesse, omandada vajalikud teadmised ning tagada õigusselge rakendamine.

3. Lisa 1, loetelu „Varjendi rajamise kohustusega hoonete täpsem loetelu ja varjendi tegeliku varjumispinna arvutamise alused“. Palume selgitada, miks on valitud hoone suletud netopinna alampiiriks 1200 m² järgnevate hoonete jaoks: haridus- ja teadushooned, ühiselamud ja hoolekandeadasutuste hooned (nt lasteaiad). Olenemata hoonete suuruselt, on nendesse koondunud

pigem haavatavamad inimeste grupid, näiteks lapsed, kelle turvalisus on eriti oluline ning keda on võimatu kiiresti mujale evakueeruda. Tänapäevased planeerimispõhimõtted ei toeta nõ marmutlasteaedade rajamist, mistõttu osad seda tüüpi hoonetest ei pruugi olla suuremad kui 1200 m² suletud netopinnaga, kuid praktikas siiski vajaksid varjendit. Lasteaedades on võimalik rajada mitmese kasutusega varjendeid (nt võimlemisruum) ning kasutada seda ruumi ka näiteks ekstreemsete ilmastikuolude või muu kriisi korral. Ka õpilaskodudes ja hoolekandeesutustes pole elanikel võimalust ega võimekust endale turvalisemat varjumispaika korraldada ning tuleb ette mõelda, milline on nende tegelik ligipääs turvalisele varjumiskohale kriisi ajal. Arvestades kelle tõttu Eestis varjendeid rajatakse ning nende võtteid tsiviilelanikkonna terroriseerimisel ja lasteasutuste sihtimisel, oleks ilmselt kõigil täiskasvanutel kergem hingata teades, et nende lapsed on selliste terrorirünnakute eest kaitstud.

4. Ettepanek § 9 lõike 2 sõnastuseks.

„Varjendile peab olema tagatud võimalikult iseseisvalt ligipääs kõigile, sealhulgas erivajadusega ja liikumisabivahendit kasutavale või liikumisel kõrvalist abi vajavale inimesele ning lastele, arvestades hoone asukoha ja varjendi ehituslike piirangutega.“
Selgitus: Palume selgemalt rõhutada, et eesmärk on siiski see, et võimalikult paljud inimesed saaksid iseseisvalt varjendisse ja varjendist välja liikuda, kuigi see pole alati tehniliselt võimalik. See tähendab, et tõesti pingutatakse, et kasutada kõiki võimalusi ligipääsetavust tagada. Ukraina kogemust arvestades võib juhtuda, et inimestel on vaja varjendisse minna väga palju kordi ning mida rohkem saavad inimesed ise oma turvalisuse eest seista ja otsustada, seda parem. Kui varjendisse ei pääse iseseisvalt ligi lapsed või liikumispuudega inimest peab alati mitu inimest abistama, siis väheneb tõenäosus, et nad korduva ohu korral varjendisse saavad. Varjendi nõ peasissepääsu ligipääsetavusele tuleb rõhku panna, sest seda võib-olla vaja kasutada väga palju kordi. Varuväljapääsu osas võib tõesti arvestada, et seda kasutatakse ainult väga erandlikel juhtudel ja abistajatega. Palume rõhutada ka laste ligipääsetavust, et nad julgeksid ja oskaksid varjuda ning oleksid võimelised iseseisvalt näiteks varjendi ust avama (liiga raskete ustega on lastel probleeme paljudes kohtades, aga varjumise ajal nad ei tohiks jääda varjendi ukse taha ootama, kuni keegi teine neid sisse või välja laseb).

5. Laiendada arvamuse andjate ringi.

Soovitame eelnõu kohta arvamust küsida ka laste, perede, eakate, noorte ja omastehooldajate huvikaitseorganisatsioonidelt, et võimalikult paljude elanikkonnagruppide aramus ja vajadused oleksid teada.

6. Täiendada § 5 lõikes 2 ja § 10 lõike 5 punktis 5 seletuskirja.

Eelnõu seletuskirjas § 5 lõike 2 selgituse viimases lauses tuuakse välja, et kuigi sõnastus viitab ka Eesti standardile, siis sellist standardit praegu veel ei ole, kuid selle koostamist tulevikus ei välistata. Kuna Eesti standardid on ka kõik Eestis ülevõetud Euroopa või rahvusvahelise standardiorganisatsiooni standardid (sisaldavad tähist EVS ning võivad olla nii eesti- kui ingliskeelsed), mitte ainult Eesti algupäraseid standardid, siis teeme ettepaneku sõnastust korrigeerida või kaaluda ka lause väljajätmist.

Eelnõu seletuskirjas § 10 lõike 5 punkti 5 selgituses viidatakse standardile IEC 60364-1:2025 kui tulevase EVS-HD 60364-1 „Madalpingelised elektripaigaldised. Osa 1: Põhialused,

üldiseloostus, määratlused“ alusele. Kuna ka hetkel kehtib juba standard EVS-HD 60364-1 ning samuti pole veel selge, kuidas tõlkeprotsess võib kulgeda, teeme ettepaneku sõnastust korrigeerida ja viidata lihtsalt EVS-HD 60364-1 uustöötlusele, nt „... *mis saab ka tulevase EVS-HD 60364-1 uustöötluse aluseks.*“

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Erkki Keldo

majandus- ja tööstusminister

Maris Raudsepp

+372 5360 1318 Maris.Raudsepp@mkkm.ee

Karl Stern

+372 6256 405 Karl.Stern@mkkm.ee

Krista Erg-Scacchetti

+372 5662 8067 krista.erg@mkkm.ee